

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

Str. Dimitrie D. Gerota nr. 7-9, sector 2, București, cod poștal: 020027

Telefoane: 021.310.23.56, 021.316.31.34

Fax: 021.316.31.31

021.310.23.57, 021.316.31.33

Cod fiscal: 10464660

E-mail: ces@ces.ro

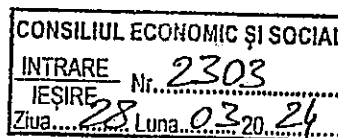
www.ces.ro

Biroul permanent al Senatului

182. / 29. 03. 2024.

Membru fondator al Asociației Internaționale a Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare (AICESIS)
Membru al Uniunii Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare Francofone (UCESIF)

„Consiliul Economic și Social este organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin legea sa organică de înființare, organizare și funcționare.” (Art. 141 din Constituția României revizuită)

AVIZ

**referitor la proiectul de Ordonanță de urgență a Guvernului
pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului
nr. 27/2022 privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de
energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2022-31 martie
2023, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative
din domeniul energiei, și adoptarea unor măsuri în domeniul energiei**

În temeiul art. 2 alin. (1) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 11 lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare, Consiliul Economic și Social a fost sesizat cu privire la avizarea *proiectului de Ordonanță de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 27/2022 privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2022-31 martie 2023, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul energiei, și adoptarea unor măsuri în domeniul energiei.*

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

În temeiul art. 5 lit. a) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în ședința din data de 28.03.2024, desfășurată online, conform prevederilor Hotărârii Plenului nr.86/17.05.2022, avizează **FAVORABIL** prezentul proiect de act normativ, cu următoarele **observații**:

- în legătură cu păstrarea obligației de plată a unui avans de 40% pentru sumele de decontat către furnizori până la finalul schemei de sprijin, eliminarea prevederilor care legitimează posibilitatea întârzierilor la plată – respectiv mențiunea “în limita fondurilor

disponibile” și identificarea de soluții reale pentru asigurarea sumelor necesare pentru plata furnizorilor în termenele stabilite de cadrul legal în vigoare:

- deși cadrul legislativ prevede termene ferme de plată - 30 de zile de la data primirii cererilor de decontare pentru determinarea de către ANRE a valorilor aferente compensărilor și 10 zile lucrătoare de la data primirii valorilor aferente compensărilor pentru plata furnizorilor, prin cele două instituții responsabile, cererile de plată în așteptare înregistrează întârzieri semnificative, iar valorile acumulate creează probleme serioase de lichiditate furnizorilor care asigură achiziția de energie și plățile aferente pe lanț (distribuție, transport, producție, taxe, accize, TVA etc.);
- UE recomandă, în mod explicit, soluții de sprijin pentru accesul la finanțare pentru furnizorii de energie. Totuși, România este singura țară de la nivelul uniunii care a dispus în mod unilateral, ca efect al legii, expunerea furnizorilor de energie la înregistrarea unor pierderi generate de nerecunoașterea costurilor reale și neplata la timp a facilităților acordate clienților finali. Furnizorii de energie suportă riscurile de credit și fluxul de numerar pentru finanțarea costului real al pachetului de măsuri adoptat de statul român;
- sincopel înregistrate în procesul de recuperare a sumelor datorate de către stat creează o reală problemă în ceea ce privește acoperirea necesarului de lichiditate la nivelul furnizorilor de energie. Date fiind termenele ferme de plată pe lanțul sectorului energetic – plata pentru energia achiziționată, tarifele de sistem, bugetul de stat și, implicit, plata salariaților și a furnizorilor de servicii, se accentuează nevoia unor soluții reale, în sensul reducerii presiunii pe cash flow la nivelul furnizorilor de energie, cât mai urgent posibil;
- din nota de fundamentare reiese că autoritățile au în vedere măsuri pentru crearea de surse suplimentare pentru susținerea schemei de compensare, surse care implicit ar permite menținerea obligației de plată a avansului către furnizori, nu eliminarea;
- pentru asigurarea sustenabilității financiare a furnizorilor, inclusiv a condițiilor de finanțare pentru creditele contractate, după caz, considerăm esențială păstrarea termenelor de plată fără introducerea excepției, păstrarea posibilității de decontare a 40% în termen de 10 zile lucrătoare de la data depunerii cererii de decontare, identificarea unor soluții reale de stingere a creanțelor datorate furnizorilor și asigurarea unui flux de plată în termenele prevăzute de cadrul legal în vigoare;
- în acest context, este necesară extinderea mecanismului compensării datoriilor nerambursate la scadență, pentru a permite agenților economici din sectorul de

furnizare să compenseze sumele pe care le au de încasat de la autorități cu sumele pe care le au de plătit la autoritățile fiscale centrale, ca soluție suplimentară pentru stingerea creanțelor către furnizori.

➤ în legătură cu introducerea unor prevederi concrete și fără echivoc pentru asigurarea posibilității/ procedurii de regularizare a sumelor decontate de furnizori de la bugetul de stat pentru schema suport adoptată prin Ordonanța de urgență nr.27/2022:

- mecanismul actual nu include prevederi clare față de posibilitatea furnizorilor de a reveni pentru datele raportate anterior (validate și decontate), în contextul unor situații specifice generate, conform prevederilor în vigoare, de ajustare a consumului în baza citirilor pentru regularizare (de către operatorul de distribuție) sau, după caz, facturării sau recalculării ulterioare a cantităților consumate de clienții finali, în perioadele de consum decontate.
- este necesară completarea normelor în vigoare, în sensul introducerii unei proceduri de regularizare a sumelor decontate de la bugetul de stat către furnizori, pentru perioada de aplicare a schemelor de sprijin introduse prin Ordonanța de urgență nr.27/2022;

➤ în legătură cu clarificarea perioadei de la care se aplică pragul maxim de 700 lei/MWh pentru recunoașterea costului de achiziție a energiei electrice:

- pentru a evita orice interpretare, în linie cu principiile neretroactivității, este necesară introducerea unei mențiuni explicite care să prevadă că noul prag de 700 lei/MWh privind prețul mediu ponderat al energiei electrice la care ANRE calculează sumele de decontat de la bugetul de stat pentru furnizorii de energie electrică se aplică pentru cererile depuse pentru consumul înregistrat începând cu luna aprilie 2024;

➤ în legătură cu corelarea perioadei pentru care se menține alocarea gazelor naturale la prețul de 120 lei/MWh cu perioada de asigurare a necesarului de consum:

- este necesară corelarea perioadei în care producătorii alocă gazele naturale pentru consumatorii casnici, PET și CT cu perioada în care furnizorii au obligația de asigurare a necesarului de consum al clienților vizați, respectiv până la 31 martie 2025. Este necesară remedierea tuturor erorilor din cuprinsul proiectului referitoare la menționarea datei de 31 decembrie 2024, prin înlocuirea cu data de 31 martie 2025, respectiv la art. 12, alin. (1), (2¹) și (2²), întrucât din corpul reglementării, precum și din nota de fundamentare, se desprinde intenția legiuitorului în acest sens;

➤ în legătură cu definirea furnizorului care desfășoară activități de trading, pentru evitarea posibilității de interpretare:

- noțiunea de „furnizor care desfășoară activități de trading” a fost introdusă prin Ordonanța de urgență nr.27/2022. Totuși, în lipsa unei definiții/ referințe, se creează situația nedorită de interpretări diferite. În spiritul normelor naționale și comunitare de redactare a legislației, în vederea interpretării și din punctul de vedere al clarității, considerăm această clarificare ca fiind necesară și justificată astfel încât agenții economici să-și poată cunoaște drepturile și obligațiile, iar instituțiile responsabile pentru colectarea și administrarea taxelor/instanțele judecătorești să poată asigura implementarea/respectarea lor;
 - astfel, potrivit art. 3, pct. 122 și art. 100, pct. 88¹ din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, traderul de energie electrică este definit ca fiind persoana fizică sau juridică ce cumpără și vinde energie electrică exclusiv pe piața angro de energie electrică sau la import/export; traderul de gaze naturale este definit ca fiind persoană fizică sau juridică licențiată care cumpără și vinde gaze naturale exclusiv pe piața angro de gaze naturale;
 - în raport cu prevederile legale specifice privind activitatea desfășurată de traderii de energie electrică și gaze naturale, nu se poate interpreta implicit că furnizorii desfășoară activitate de trading, în condițiile în care prin natura activității de furnizare, cumpărarea și vânzarea energiei electrice și a gazelor naturale de către furnizori se desfășoară atât pe piețele angro de energie electrică și gaze naturale, cât și pe piețele cu amănuntul;
 - este necesar să fie definită și clarificată de către legiuitor noțiunea de furnizor care desfășoară activități de trading, respectiv agenții economici care vând volumele de energie electrică pe PZU/PI, piețe la termen / pentru gaze naturale pe PZU/PI/Echilibrare și piețe la termen care depășesc procentul de 5% din cantitățile vândute clienților finali din portofoliu, ponderea de 5% fiind un volum dedicat echilibrării (profilării) portofoliului de clienți;
- în legătură cu eliminarea prevederii privind scutirea prosumatorilor de la plata dezechilibrelor generate:
- plecând de la definiția legală a noțiunii de echilibrare din Legea nr. 123/2012 a energiei electrice, interpretăm că noțiunea de „responsabilitate în materie de echilibrare” se referă exclusiv la aspecte privind asigurarea tehnică a echilibrului, fără să includă și asumarea responsabilității financiare. Totuși, de fiecare dată când legiuitorul a dorit să reglementeze aspecte referitoare la „responsabilitatea financiară în materie de echilibrare” și nu aspecte tehnice, a precizat acest aspect în mod expres și neechivoc;
 - în acest context, invocarea art. 21 alin. (3) din Legea nr. 123/2012 este incorectă, pentru că legiuitorul nu face nicio mențiune în legătură cu responsabilitatea

financiară, ci se referă strict la responsabilitatea în materie de echilibrare din punct de vedere tehnic: „Responsabilitatea în materie de echilibrare nu se aplică prosumatorilor cu o putere instalată de producere a energiei electrice mai mică de 400 kW. Responsabilitatea în materie de echilibrare revine furnizorului acestora, conform reglementărilor ANRE”.

- dacă intenția legiuitorului ar fi fost ca furnizorii de energie electrică care achiziționează energia electrică produsă și livrată în rețeaua electrică de către prosumatorii care dețin centrale electrice de producere a energiei electrice din surse regenerabile cu puterea instalată de cel mult 400 kW pe loc de consum să își asume responsabilitatea financiară pentru plata dezechilibrelor generate pe piața de energie electrică de către prosumatori, acest lucru nu s-ar fi putut realiza fără ca legiuitorul să prevadă un mecanism de compensare a furnizorului (mecanism care trebuie prevăzut prin legislația primară), lipsa acestuia echivalând în fapt cu o expropriere a furnizorilor;
- plecând de la premisa că exceptarea se referă exclusiv la responsabilitatea în materie de echilibrare din punct de vedere tehnic, este necesară abrogarea acestui articol în contextul în care cuantumul dezechilibrelor generate de prosumatori este semnificativ, iar furnizorul nu poate fi obligat să suporte contravaloarea acestora în lipsa unui mecanism de recuperare a costurilor. În caz contrar, este necesar să fie instituit un mecanism de recuperare al acestor cheltuieli sau ca aceste costuri să fie excluse total din responsabilitatea financiară a furnizorilor.

Președinte,
Bogdan SIMION

10